

de forskellige Grupper af Biblioteker — i det hele har givet sin Tilslutning til Forslaget.

Dette er baade formelt og reelt ret forskelligt fra den nugældende Lov.

Under Behandlingen paa Rigsdagen i Samlingen 1922—23 af den nugældende Lov blev der fremsat forskellige Indvendinger mod Lovens formelle Affattelse. Dels for at afhjælpe Manglerne i denne Henseende, dels fordi Ministeriet ligesom Biblioteksraadet har ment, at man ved en Omordning af Stoffet kunde gøre Loven mere klar og overskuelig, har man ændret i Affattelsen og Opstillingen. Ordningen er i det foreliggende Forslag følgende: I § 1 er Lovens Omraade i Almindelighed fastslaaet ved Angivelse af de Bibliotekers Formaal, til hvilke der ydes Tilskud efter Loven. I §§ 2—3 nævnes Betingelser og Forudsætninger for, at der kan ydes Tilskud. §§ 4—8 omhandler Statstilskuddene, idet § 4 angiver Formerne for Statstilskud, nemlig aarligt Driftstilskud og Tilskud een Gang for alle ved Oprettelse eller Nyordning; § 5 indeholder Bestemmelserne om Fastsættelse af Bevillingen til Driftstilskud, og §§ 6—7 Bestemmelserne om denne Bevillings Fordeling mellem de tilskudsberettigede Biblioteker, hvorhos § 8 angiver Reglerne om Tilskud een Gang for alle. § 9 indeholder Bestemmelserne om Biblioteksdirektørens og Bibliotekstilsynets Funktioner, og § 10 giver Reglerne om Biblioteksraadets Sammensætning og Virksomhed.

Til § 1.

Da det ved Karakteristikken af de herhen hørende Bibliotekers Formaal hidtil anvendte Udtryk »at udbrede Kundskaber og almindelig Oplysning« har vist sig at kunne fremkalde den Misforstaaelse, at der kun er tænkt paa Oplysning af de bredere Lag, Oplysning til en vis almindelig Standard, har man ændret Udtrykket for at fastslaa Bibliotekernes almene Karakter som omfattende alle Samfundslag og Dannelsesstrin.

Til § 2.

Den nuværende § 7 bestemmer, at en Række nærmere angivne »Betingelser« skal være opfyldte, for at et Bibliotek kan faa Tilskud. Disse »Betingelser« svarer i alt væsentligt til, hvad der nu er opført i § 2. Man kan imidlertid for flere Punkters Vedkommende vanskeligt tale om »Betingelser«, i alt Fald som omfattende alle Tilskud; man har derfor foretrukket at bruge det Udtryk,

at Bibliotekerne »skal være undergivet følgende Bestemmelser«. Disse er dernæst omredigeret, væsentlig af sproglige Hensyn. Af virkelige Ændringer nævnes følgende:

Den nugældende § 7, Nr. 3, bestemmer, at et ophørende selvejende eller Forenings-Biblioteks Ejendele overgaar til Kommunen, hvis Bestemmelser om den fremtidige Anvendelse dog skal godkendes af Biblioteksraadet. Dette er i § 2 c. ændret til, at Ejendele overgaar til Kommunen, hvis denne vil overtage Biblioteksvirksomheden. I modsat Fald foreslaas det overladt til Ministeren at bestemme, hvorledes der skal forholdes med de paagældende Ejendele.

I den nugældende § 7, Nr. 4, bestemmes det, at der skal være Adgang til Hjemlaan gratis eller mod en lav Betaling til alle Beboere over 14 Aar indenfor Bibliotekets Virksomhedsomraade, og at Adgangen til Læsestuen, for saa vidt en saadan findes, skal være gratis for alle. Dernæst er der i § 4 i den nugældende Lov hjemlet særlige Tilskud som Forhøjelse af Grundtilskuddet for gratis Udlaan saavel som for gratis tilgængelig Læsestue med Haandbogsamling og bibliotekarisk Vejledning (i Købstæder og købstadlignende Bebyggelser) eller gratis tilgængelig Haandbogsamling med Vejledning (paa Landet). Som det vil fremgaa af Bemærkningerne nedenfor om Tilskuddenes Beregning, foreslaar man fremtidig at forlade dette Princip med Ydelse af særlige Tilskud. Dette betyder imidlertid ikke, at man ønsker at opgive Tilskyndelsen til at gøre Udlaanet gratis. Langt de fleste Biblioteker har allerede nu gratis Udlaan, og en saadan Ordning bør være Maalet for alle Biblioteker, der skal virke offentlig for Udbredelse af Oplysning i hele Befolkningen. Man nærer derfor heller ingen Betænkelighed ved at optage Bestemmelsen om gratis Udlaan som almindelig Norm i § 2. Da man imidlertid ikke finder det rigtigt at afskære Muligheden for Undtagelse fra Reglen, foreslaar man Ministeren bemyndiget til at dispensere fra Bestemmelsen. En saadan Dispensation bør dog, da gratis Udlaan ikke medfører en Merudgift, medføre en Nedsættelse af Driftstilskuddet, og denne Nedsættelse foreslaas sat til $\frac{1}{8}$ af Grundtilskuddet. I Overensstemmelse hermed er Bestemmelsen formuleret i § 2 d., idet man dog har foreslaaet Ordene »over 14 Aar« slettet, saaledes at Reglen ogsaa gælder Skolebørn.

Paa samme Maade har man nu i § 2 e. opstillet som almindelig Betingelse, at der ved Biblioteker i Købstæder og købstad-